

Slovenski Dom.

Napredno kmetsko glasilo.

Izhaja vsako soboto in velja do konca tega leta 1 K za Avstro-Ogrsko, 1 marko za Nemčijo, 2 liri za Italijo in 1/2 dolarja za Ameriko.

Posamezne številke veljajo 10 vinarjev.

Za oznanila se računa: trisopna petit-vrsta 20 vin., vsa stran 60 K, pol strani 30 K, četrt strani 15 K, osminka strani 8 K. Pri vseletni inserciji primeren popust.

Dopisi se naj frankirajo in pošiljajo na uredništvo „Slovenskega Doma“ v Ljubljani, Knafljeva ulica št. 5, I. nadstr. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina in oglasi se naj pošiljajo upravnistvu „Slov. Doma“ v Ljubljani.

Kako so klerikalci skušali ubiti poštenjaka - naprednjaka Julija Mazelleja.

Iz Belokrajine.

Dne 14. t. m. se je razkrila pred najvišjim sodiščem na Dunaju politična grodobija, kakršne še ni doživela izlepa slovenska javnost. Kakor je našim čitateljem gotovo še v spominu, je nastopil pri lanskih deželnozbornih volitvah v kmečki skupini Črnomelj - Metlika kot napreden kandidat proti klerikalnemu kandidatu Šukljeju naš pristaš **Julij Mazelle**, veleposesnik, župan in c. kr. poštar v Gradacu. Vnel se je strasten boj in vse je kazalo tako, da utegne zmagati naprednjak Mazelle. Sedaj se je pa zgodilo sledeče:

Dne 17. februarja 1908 je namigaval »Slovenec« o neki brzojavki, »ki bo Mazelleja še drago stala.« Že prihodnji dan t. j. 18. februarja pa je dospela na c. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu iz Gradaca ovadba, v kateri se je trdilo, da je Mazelle pred tri in pol leti t. j. 13. oktobra 1904 baje protizakonito zadržal neko brzojavko, vsled česar si je potem na goljufiv način pridobil za jako nizko ceno grajščino Krupo. Kot glavna priča za to je bila navedena v ovadbi tačasna brzojavna odpraviteljica v Gradacu Brigita B., omenjalo se je pa tudi, da utegne o stvari kaj več vedeti dr. Ivan Šusteršič v Ljubljani! Podpisana je bila ovadba z imenom »Albert Basanek«, katerega imena se ne najde na celem Kranjskem ter je bilo očitno izmišljeno.

Vsled te ovadbe z izmišljenim podpisom je poštni komisar dr. Slejko s čudno naglico in vnemo, že prihodnji dan zaslišal »pričo« Brigito B., potem se pa odpravil v Gradac, kjer je že dne 23. februarja zgolj na podlagi izpovedbe te priče Mazelleja na licu mesta začasno odstavil. C. kr. poštno in brzojavno ravnateljstvo v Trstu je stvar potem ovadilo c. kr. državnemu pravdnistvu v Novem mestu v svrhu postopanja zoper Mazelleja radi hudo-

delstva zlorabe uradne oblasti in isto je storila kasneje »previdoma« (!) tudi še pisarna dr. Šusteršiča.

Pričela se je sedaj brezkončna preiskava, ki je trpela do pozne jeseni in končno je bil Julij Mazelle v resnici obtožen imenovanega hudodelstva. S posebno vnemo se je udeležil preiskave nemški baron Apfaltrern, češ, da je bil ogoljufan za kakih 10.000 K. Poleg tega pa so drezali in drezali klerikalni poslanci, ki so se hoteli krvavo maščevati nad naprednjakom Mazellejem, ki bi skoro vrgel mogočnega in ošabnega Šukljeja. Prišlo je torej dne 2. marca do porotne razprave v Novem mestu, na kateri sta zagovarjala Mazelleja odvetnika dr. K. Triller iz Ljubljane in dr. Vl. Žitek v Novem mestu in ki je dognala ta - le položaj:

Dne 5. oktobra 1904 sta ponudila Julij Mazelle in njegov sedaj že pokojni svak Niko Makar baronu Apfaltrernu za grajščino Krupo 340.000 K, s pripombo, da ostaneta skozi 8 dni v besedi. Dne 12. oktobra jima je potem brzojavil g. baron po svojem zastopniku, da sprejem njuno ponudbo in da naj se zglasita prihodnji dan t. j. 13. oktobra na Krupi.

Dne 13. oktobra ob četrtna dvanajst je bila pa na Dunaju oddana na dr. Kornkeja, Apfaltrernovega zastopnika, ki je bil tačas že na potu na Krupo, brzojavka, s katero se mu je naznanjalo, da ponuja K. iz Ljubljane 10.000 K več. In to brzojavko naj je c. kr. poštar Julij Mazelle po trditvi takratne njegove odpraviteljice Brigite B. zadrževal, ko je dospela v Gradac, toliko časa, da je bila na Krupi pogodba podpisana. Gosp. Julij Mazelle je pa trdil in se zagovarjal, da je bil dne 13. oktobra opoldne, ko se je dotična brzojavka naznanila, brzojavni aparat v Gradacu nekoliko pokvarjen tako, da brzojavke odpraviteljica dopoldne sploh ni mogla sprejeti, temveč šele ob 2. popoldne, ko je bil aparat zopet v redu. Cela vrsta popolnoma neprizetih strokovnjaških prič je v resnici potrdila, da je bil brzojavni aparat v Gradacu že pred 13. oktobrom 1904 in tudi

kasneje tako slab, da večkrat po cele ure ni bilo mogoče z njim delati in da se je opetovano moralo prositi v Trst, naj bi se poslal nov aparat. Iz zapisnika c. kr. brzojavnega urada v Novem mestu pa se je uradno dognalo, da je dotična brzojavka dospela v Novo mesto šele ob 12. uri in 3 min. ter da je bila dana v Gradac ob 12. in 12 min., tako, da ni mogoče, da bi bila ta brzojavka sploh naznanjena v Gradac pred potekom dopoldanskih ur. Julij Mazelle se je nadalje skliceval zlasti na to, da je obdolžitev hudobnega zadrževanja brzojavke z dne 13. oktobra 1904 popolnoma nesmiselna, ker je bila kupčija med njim in baronom Apfaltrernom z zgoraj navedeno brzojavko že dan poprej t. j. 12. oktobra popolnoma gotova ter da dr. Kornke, tudi če bi bil brzojavko sprejel tudi že med potjo, od pogodbe ne bi bil mogel več odstopiti. Vrhu tega je popolnoma neprizeteta priča, bivši grajski oskrbnik na Krupi P. R. pod prisego potrdil, da je dr. Kornke prejel brzojavko z dne 13. oktobra na Krupi še predno je bila pogodba podpisana in da jo je, prečitavši, molče utaknil v žep, kakor drugega končno tudi ni mogel storiti. Nadalje se je iz dotične korespondence konstatovalo, da je baron Apfaltrern potem dne 28. oktobra 1904 brez ugovora podpisal v Ljubljani kupno pogodbo z Mazellejem in Makarjem, češ, da je zanj jako ugodna. Skratka, pojasnil se je cel stvarni položaj tako, da je bila obtežujoča izpoved »priče« Brigite B. popolnoma ovržena in na laž postavljena, pri čemur je le še pripomniti, da je porotni sodni dvor odrekel tej priči čast prisega. Julij Mazelle je bil torej obtožbe soglasno oproščen in ta soglasnost je tembolj značilna, ker so sedeli na porotniški klopi tudi nemški porotniki in nekaj posebno strastnih klerikalcev.

S tem je torej razkrita brezmejna grodobija in Julij Mazelle je izšel iz porotne dvorane brez najmanjše sence madeža kot poštenjak in čist značaj, kot kakršen slovi, tako so zaprisežene priče slovesno izpovedale, po celi Beli Krajini.

Toda naši klerikaleci v svoji strasti še niso odjenjali. Drezali so toliko časa, da se je državno pravdnštvo pritožilo zoper oprostilno razsodbo na najvišje sodišče na Dunaju. Kot vzrok pritožbe se je navedlo, da priča Brigita B. po krivici ni bila zaprisežena. Dne 14. t. m. se je vršila na Dunaju o tej pritožbi nova razprava, na kateri je Mazelleja zastopal njegov zagovornik dr. K. Triller iz Ljubljane. In glejte, na tej razpravi je gosp. zastopnik vrhovnega državnega pravdnštva na Dunaju (generalni prokurator) sam predlagal, da naj se pritožba zavrne, ker je bilo popolnoma pravilno in postavno, da se taka priča, kot je Brigita B. ne zapriseže, temveč, da se jej nič ne verjame. Najvišji sodni dvor je zato pritožbo v resnici zavrgel.

S tem je torej razkrinkana cela nesramna klerikalna gonja zoper poštenjaka - naprednjaka. Vprašamo pa: kdo mu bo dal zaslužen zadoščenje za neskončne duševne muke, ki jih je moral trpeti več kot leto dni, ko je visel nad njim ob tanki niti lažnjive ovadbe meč popolnega uničenja? Kako zadoščenje bo dobil za to, da se ga je na podlagi enostranske izpovedi bivše odpraviteljice, ki se je na porotni razpravi izkazala kot popolnoma neresnična, sramotno odstavilo od službe ter ga prisililo, da je vsaj začasno moral oddati častno mesto župana?

Prav je imel zagovornik g. dr. Triller, ki je ob koncu porotne razprave klical vse maščevanje neba na provzročitelje te grdobije!

Politični pregled.

Avstrija.

Politične počitnice se bližajo svojemu koncu in vlado navdaja že skrb za bodoče zasedanje parlamenta. Zato je naprosila predsednika poljskega kluba dr. Glabinskega, da bi posredoval pri strankah, ki so združene v »Slovanski Enoti«, da bi ne delale ovir rednemu delovanju poslanske zbornice. Na poziv dr. Glabinskega so se v torek sestali načelniki raznih klubov. Na tej seji so slovanski poslanci izjavili, da so za redno delo v poslanski zbornici, svoje stališče proti vladi pa bodo šele spremenili, kadar se bodo prepričali, da vlada res izvaja načelo narodne enakopravnosti. S tem odgovorom seveda ni zadovoljna ne vlada, ne Nemci, ki so pričakovali, da se bo »Slovanska Enota« udala brezpogojno ter s tem omogočila še nadaljno protislovansko vladanje v Avstriji. Vkljub temu pa vlada še ni vrgla puške v koruzo in hoče poskusiti še z novimi pogajanjimi. Začetkoma meseca septembra jih prične sam ministrski predsednik baron Bienert. Ako bodo ta pogajanja uspešna, je jako dvomljivo. Vse kaže na to, da bo baron Bienert vendarle moral odstopiti

vkljub temu, da se oklepa ministrskega stolčka z vso trdovratnostjo.

Nemška vojska zoper Čehe na Nižjem Avstrijskem.

Na Dunaju in v drugih krajih na Nižjem Avstrijskem živi nad pol milijona Čehov, a pravic nimajo nobenih. Ne ene javne češke šole nimajo, njih jezik je izključen iz vseh uradov. Zdaj jim Nemci že več ne puste prirejati veselje in izletov. Vsako češko prireditev napadejo Nemci. S kamni, z noži in z revolverji so Nemci napadli Čehe na čisto mirni zabavi. Nemci so se postavili na stališče, da Čehi na nemških tleh sploh nimajo pravice, pokazati, da so Čehi in da niti svojih rojakov na omenjene veselice in izlete ne smejo opozarjati. Če bi se Slovenci postavili na tako stališče glede Nemcev, živčih na slovenskih tleh, bi vse rablje spustili na nas. Veleznačilno je tudi, kako zdaj pišejo nemški listi. Večjega hujskanja si ni mogoče misliti, kot ga uganjajo nemški listi, a konfisciran ni bil še nobeden, dočim se nam zapleni najnedolžnejša beseda.

Hrvatska.

Hrvatje so preteklo nedeljo slavili stoletnico rojstva prvega narodnega prepoditelja dr. Ljudevita Gaja, ki si je pridobil nevenljivih zaslug na prosvetnem polju tudi za nas Slovence. Zato so se te slavnosti udeležili tudi Slovenci, in sicer odposlanci mestnega občinskega sveta ljubljanskega, obstoječe iz župana in poslanca Ivana Hribarja ter občinskih svetnikov Mayerja, dr. Novaka in dr. Šviglija, ter predsednik »Slovenske Matice« dr. Ilešič. Hrvatje so slovenske zastopnike sprejeli z največjimi častmi, posebno navdušeno pa so pozdravljali župana in državnega poslanca Ivana Hribarja, ki ga ves hrvatski narod pozna ne kot navdušenega prijatelja Hrvatov, marveč tudi kot velikega slovanskega rodoljuba. Slavnost se je končala nad vse sijajno, dostojno spominu tako velikega moža, kakor je bil Gaj.

Vojna na Španskem.

Vstajo v severovzhodnem delu Španske je vlada z oboroženo silo zadušila. Vsaj tako se zdi. V Maroku pred Melilo pa se španska armada še vedno nahaja v borbi z upornimi Kabili. V torek so Kabili ujeli generala Martineza s 40 vojaki. Ko je general Marino vprašal upornike, pod kakšnimi pogoji bi ujetnike izpustili, so mu odgovorili, da so že vse postrelili, češ, da nimajo dovolj živeža, da bi mogli ujetnike preživljati. V sredo se je bila med Španci in Kabili odločilna bitka. Njen izid še dosedaj ni znan. Španska vlada namerava poslati v Melilo še 12.000 vojakov, ako bi sedaj tamkaj se nahajajoča armada ne zadostovala.

Napetost med Turčijo in Grško.

Vse kaže na to, da bo končno le prišlo zaradi otoka Krete do vojne med Turčijo in

Grško, čeprav se velike sile na vse načine trudijo, da bi preprečile krvavi ples. Zdi se, da so Grki že pozabili strahoviti svoj poraz v vojni proti Turkom, sicer bi se sedaj ne igrali z ognjem. Toliko kakor gotovo je namreč, da bi tudi v novi vojni Grška podlegla Turčiji, zakaj vojna moč Grške se ne da niti zdaleč primerjati turški.

S klerikalnega shoda.

Nismo bili namenjeni poročati o klerikalnem shodu v Št. Jerneju. Ker pa »Domoljub« zbada in pika nas mirne nasprotnike, kakor razdražena osa, saj družega tako ne zna, smo prisiljeni, da mu pošteno odgovorimo.

Predsednikom shoda je bil voljen tukajšnji župan. Navzočih občanov ni pozdravil, ampak je dal kar besedo govorniku. Ob koncu shoda je zahvalil samo oba govornika, za poslušalce se ni zmenil, gotovo misleč, kmet, ti tako moraš slušati in storiti to, kar hočemo in kar velevamo, na zahvalo pa tako nisi navajen in je tudi ne potrebuješ. Občani, ali ni to lepo? Francek, ali niso bili poslušalci vredni vašega pozdrava in vaše zahvale ob koncu shoda? Dragi občani, na shodu nas je župan popolnoma prezrl, nas ni hotel poznati pred javnostjo. Kakor nas on ni poznal na shodu, tako ga mi ne bomo hoteli poznati takrat, ko bo iskal pri nas svojega zaupanja. Ako bo deloval tako naprej, treba mu bo postaviti zopet spomenik v podobi slamnatega moža, kakršnega so mu postavili za časa njegove izvolitve županom.

Ta mož se imenuje Novoselec. Njegovo ime se popolnoma strinja z njegovim delovanjem. Beseda Novoselec pomeni onega človeka, ki se večkrat na novo seli. Ta mož se je že tudi selil, pa ne iz hiše v hišo, ampak iz napredne stranke v klerikalno stranko. Kaj ne, Francek, kjer je krava bolj debela in kjer je več mleka, tam je prijetnejše bivati? V klerikalno stranko je prestopil iz samega prepričanja, kar je sam pripoznal, verujemo, saj smo tudi mi tega prepričanja, da so tam krave bolj mastne in debele.

Kot prvi govornik je nastopil gosp. dr. Hočevar. V svojem govoru ni zbadal napredne stranke. Priporočamo mu, da na prihodnjem shodu razodene tudi slabe strani klerikalne stranke, ne pa samo dobrih in še te po svoje zavite. Če bi povedal resnico, bi dobili poslušalci drugačne pojme o klerikalni stranki in marsikdo, ki ji je sedaj zvest pristaš, bi ji potem pokazal hrbet. Kakor hvali vsak berač svojo malho, tako je tudi ta poslanec hvalil le svojo stranko.

Nato je govoril dr. Lampe. Ta mož nam je obljubil toliko lepega in dobrega, da nas bode od samih dobrot konec. Bomo videli! Dozdeva se nam pa, da se bodo ti

gospodje premislil in bodo rekli: »Obljubiti pa še dati, to je preveč, saj sama obljuba tudi nekaj zaleže.« Klerikalni poslanci dobro vedo, da se njih backi zadovolje kar s samimi obljubami. Saj se nobeden ne upa ugovarjati, ampak voljno prenašajo svoje gorje. Slovenski kmetje, razkorajžimo se vendar že enkrat in primimo svoje poslance za ušesa in zahtevamo od njih točen in natančen odgovor. Kaj pa vendar mislimo, da so naši poslanci? Nič drugega, kakor naši zastopniki v deželni in državnem zboru. Pa se bomo bali svojih zastopnikov? Tako ne sme biti! Dokler se bomo svojih poslancev bali, bomo slabo orali, zapomnimo si to.

Oba govornika nam nista podala prav nič novega. Mlatila sta prazno slamo, ki napolnjuje klerikalne časopise dan za dnevom. Vabimo ju, da prideta v kratkem povedat, pa ne kaj **bosta** naredila za nas, ampak kaj **sta** naredila nam v korist. Čas je že, da se to zgodi, saj nas že več nego 10 let pitate na shodih s samimi obljubami, a nam nimate pokazati ne ene koristne naprave.

DOPISI.

Iz Hotedršice. Ko se je pred dvema leti peljal deželni predsednik Schwarz skoz Hotedršico v Idrijo, bile so izobešene zastave in občinski odbor z županom na čelu ga je pozdravil ter mu izročil pismeno prošnjo na deželno vlado za priklopljenje drugega studenca, ker prvi daje vodovodu premalo vode, in za podaljšanje tega v Žlahtno vas. Druga točka prošnje pa je bila uravnavanje potoka. Deželni predsednik je prošnjo sprejel ter obljubil, da bo storil vse potrebno, da se prošnja kolikor mogoče hitro ter za občino ugodno reši. Dve leti je poteklo — a stvar še ni rešena, kljub temu, da je tako nujna. Sedaj se vprašamo, kdo je kriv, da še danes ne vemo, pri čem smo? No, krivec je gotovo več. Prva je deželna vlada, ker tu se čaka z rešitvijo kmetu koristnih prošenj tako dolgo, da vsled čakanja vloga že splesni v zaprašenih predalih. Ne dobi se niti odgovora, ako se neprestano ne poganja. To bi pa moral storiti naš občinski odbor. Ko je videl, kako dolgo se cela zadeva vleče, tedaj bi moral porabiti vsa dovoljena sredstva ter neprestano drezati, da bi bila tako visoka deželna vlada prisiljena, izpolniti svojo nalogo! Kje so pa naši poslanci?! **Gostinčar in Drobnič**, vendar zgenita se, da bomo vsaj vedeli, čemu vaju imamo!! Čemu pa vlečeta mastne plače, ne storita pa za svoje volilne okraje prav nič. Kod pa hodite bahavi gospodje kmečkih potreb in koristi? Saj ob času volitev imate polna usta obljub in kmet bi mislil, da se mu bodo odprla nova nebesa, ko ga bodo zastopali v deželi in državi taki poslanci. Koristno zastopa-

ti okraj ter posredovati med voljci ter vlado, to je vajina edina in prokleta dolžnost kot deželnega in državnega poslanca!! Le zapomnita si to! **Mi pa zahtevamo, da se takoj eden gospodov, bodisi že Gostinčar ali Drobnič za zadevo zavzame, da se reši prošnja za podporo za razširjenje vodovoda in regulacijo potoka ter da nam v najkrajšem času o svojih uspehih poročata!** Poslanec Gostinčar, upamo, da so že prišli inženirji deželne vlade z orožnih vaj?! — Predno je občinski odbor sklenil tlako in da na lastne stroške razširi vodovod, moral bi počakati odloka deželne vlade, ker mora vedeti, ako bode delal sam po svojih načrtih in po svoji glavi, tedaj bode tudi vse sam plačal, ker v tem slučaju ne bo dala vlada nobene podpore. Stroški bodo veliki, zato jih pa nismo radovoljni sami pokrivati, ker hočemo, da smo tudi mi deležni onega desetmilijonskega posojila, ko se bo razdeljevalo in ne samo takrat, ko se bodo nalagale naklade za pokritje istega. Drugo je še to: Če občina na lastne stroške priklopi drugi studenec k prvemu, bo morala tudi na lastne stroške preskrbeti vodo v Žlahtno vas, ali bo pa ta ostala brez nje, kar pa ne vemo, bodo li njeni prebivalci veseli in zadovoljni s tem. Preudarite torej in premislite še enkrat, kaj in kako delate. Pazite, da se vodovod ne skvari, da bi bilo še manj vode v prihodnje, da nam ne boste napravljali samo nepotrebnil stroškov in povišanja občinskih doklad, ker tisočaki za razkošno popraviljanje cerkve, tisočaki zopet tukaj — kam pa pridemo, če se bo tako delalo in podpore, katere bi lahko dosegli, kratkomalo zametavate. Tega ne smemo in ne moremo dalje tako mirno gledati.

Več davkoplačevalcev.

Iz Podgure. V prvem dopisu iz »Podgure« v drugi številki »Slovenskega Doma« je tiskovna pomota prekrstila našo lično vas Bukovje v »Ponikve«; no mi hočemo ostati pri Bukovju, kjer bodo imeli kmalu krasno prenovljeno šolsko poslopje, ki bo kakor mala graščina. Tukaj so še doma previdni in pametni gospodarji, ki so potrošili za šolo in izobrazbo svojih otrok že veliko denarja, niso pa proč metali gotovine za brezpotrebne cerkve. Upati je, da ostanejo tudi v bodoče previdni, kakor so bili njih predniki, čeprav se jim nasvetuje, da bi si zidali drago cerkev. Pa nadaljuje zadnji dopis, moram zopet k »Podgurskemu vodovodu«. Kako zelo je pri nas vodovoda za vseh šest vasi potreba, se vsako leto hujše občuti. Koliko boleznino smo že imeli vsako leto vsled nezdrave vode, koliko trpljenja se prestane in dragega časa izgubi s prevažanjem vode po cele ure daleč. Nekateri premožnejši so si res napravili cementne kapnice — toda tisto rujavo smrdečo tekočino kmalu ne bodo mogli porabiti niti za živino. Ako je dobrih 14 dni suša, so skoro vsi studenci in

vodnjaki suhi. In vseh teh hudih težav bi bili mi vsi rešeni, ako bi imeli poslanca, ki bi se za naše potrebe zanimal ter nam pripomogel do največje življenjske potrebe — do poštene in zdrave pitne vode. — Združiti bi bilo treba le nekatere odbornike občine Bukovje ter vplivneje Belčane in Studence, da se pogovorijo o dosedaj najboljšemu načrtu, ki ga je že začetkom leta 1898 napravil takratni višji deželni inženir Hrasky, ki si je ogledal izvirek v Belskem, kakor tudi vso okolico. Čista, zdrava voda, ki takoj pri izvirku žene mlin, bi se dala na planjavo »Planine« spraviti v velik rezervar in vzdigniti s pomočjo pripravne turbine, in sicer tako, da ostane mlinarju še veliko več moči za mleti, kakor jo ima sedaj. Iz velikega rezervarja bi se voda speljala v vseh šest vasi. Kakor se je lansko leto v državnem zboru govorilo, lahko pričakujemo od države lepo podporo. Ker si je deželni odbor najel tudi 10 milijonov za kmeta, bo gotovo priskočil na pomoč revnemu »Podgurecu«. Gosp. poslanec Žitnik, če se hočete torej pred prihodnjimi volitvami postaviti s kako pridobitvijo, potrudite se, da pomagata »Podgurecem« do dobre pitne vode, sicer bomo vsi volili poslanca, ki se bo res tudi brigal za našo »Podguro«. Saj razumete, da zahtevamo samo vode — in ne vina! Dragi »Podgureci«, če se boste še vi tako malo zanimali za vaš vodovod, kakor vaši poslanci, če boste domače gasilno društvo tako zanemarjali, kakor se je to zgodilo pri zadnji veselici, boste sami krivi, ako vam bo zgorelo vse, če izbruhne v vasi požar.

Iz Podzemeljske fare. Kako malo se brigajo duhovniki za to, v kar so poklicani, nam kaže slučaj v Podzemlju. V farni cerkvi, na katero bi morala paziti dva duhovnika, se je med mašo odrušil omet s stropa v taki meri, da so bile nekatere osebe do krvi ranjene, nakar je oblast brojavno odredila, da se cerkev zapre. Župnik Rome, ki vedno svoje farane in župane titulira z osli, pozivlja sedaj ljudstvo na delo, meneč, mene cerkev nič ne briga. Da vas res nič ne briga, ste že mnogokrat dokazali, briga pa nas zvedeti, kako stoji s cerkvenimi računi in onimi pristojbinami, ki jih pobirate za grobove pri cerkvi. Mislimo pač, da bi te vsote presegale pravo cerkve, le na dan z računi, saj jih še nismo videli, od kar ste pri nas. Kako pa takrat, gospod Rome, ko ste iz lece izustili nesramne besede v navzočnosti toliko otrok, o priliki Ciril in Metodove veselice v Gradcu, ali so to besede olikanega človeka? Fej, sramujte se, da tako nčite mladino. Dajte raje svoji sorodnici Idi boljše nauke, da vas ne bo javno tako titulirala, kakor vas je v navzočnosti kmetov na vašem vrtu. Kaj ne, greh delati se sme, samo ne sme se zvedeti za grešnika?

Razgled po Slovenskem.

r Pozdravljeni kmetje, somišljeniki! Jutri se zberemo v beli naši Ljubljani vrli naši kmetijski zaupniki-somišljeniki. Zberemo se, da se posvetujemo o tesnejši svoji organizaciji in o težavah, ki tišče ob tla slovenski kmetijski stan. Napredno slovensko meščanstvo, ki je samo izšlo iz kmetijskih vrst, bo zastopnike naprednega našega kmetijskega ljudstva sprejelo z odprtimi rokami, ker vé, da med naprednimi slovenskimi kmeti in naprednimi slovenskimi meščani ni v resnici nobenega nasprotstva, razen ako se ga hoče umetno ustvariti, kakor to delajo klerikalci s samopašnim namenom, da bi tem lažje potem v kalnem ribarili. Vsi smo Slovenci, navezani drug na drugega, vse nas družijo ljubezen do rodne naše slovenske zemlje, do katere nas veže dolžnost, da jo branimo proti sovražniku ramo ob rami, kakor en mož. Težki časi se nam bližajo! Naše zemlje lačni tujec sega s pohlepno roko po naši lastnini, ki smo jo podedovali od naših pradedov ter hoče zgraditi preko naše lepe slovenske domovine nemški most do Adrije. Temu se moramo z vso odločnostjo vpreti. Nikdar ne smemo dovoliti, da bi kdaj zagospodaril na naši, s krvjo in solzami naših očetov prepojeni zemlji oholi naš sovrag — Nemeč! Posamnik bi omagal v tem težkem boju. Zato se združimo vsi, ki čutimo slovensko, kmetje in meščani, v silno bojno vrsto ter nastopimo junaško proti skupnim našim sovragom — proti nemštvu in proti brezdomovinskemu klerikalizmu! Nemštvo, kakor klerikalizem, oboje je v največjo pogubo narodu našemu. Možje-zaupniki, na jutrišnjem shodu boste pretresali in se posvetovali, kako bi se najuspešneje dala voditi borba proti tema dvema škodljivcem naše dobre narodne stvari. »Slovenski Dom« vam želi pri tem posvetovanju najlepšega uspeha, slovensko napredno prebivalstvo naše bele Ljubljane pa vas pozdravlja z odprtimi rokami ključoč vam: slovenski bratje kmetijskega stanu, iskreno nam dobrodošli v naši sredini!

r Poslanec Hribar in klerikalci. Nikogar ne sovražijo naši klerikalci tako strupeno, kakor ljubljanskega župana in državnega poslanca Ivana Hribarja. Marsikdo bo začudeno povprašal, zakaj, ko je vendar vsi javnosti znano, da je malo mož na Slovenskem, ki bi bili že toliko storili in se toliko trudili za slovensko stvar kakor Hribar. No, ravno zaradi tega ga klerikalci sovražijo s tako peklensko zlobo, ker vživa največjo spoštovanje ne le doma pri vseh poštenih Slovencih, marveč daleč preko mej slovenskih pri vseh rodoljubnih Slovanih. Ker mu v resnici ne morejo ničesar slabega očitati, ga obrekujejo in natočujejo na najpodlejše načine, da bi ga spravili ob velik ugled in spoštovanje. Kako podlo nastopajo klerikalci proti Hribarju, kaže ta-le slučaj: Župan Hribar se

je vdeležil Gajeve slavnosti v Krapini. Hrvatje so ga sprejemali z največjimi častmi in pozdravljali so ga navdušeno in z največjo prisrčnostjo. To pričajo vsi hrvatski listi črno na belem, **ne izvzemši klerikalnih.** A kako piše »Slovenec« pretekli torek? »Hrvatje kaj takega ne store, Hrvatje Hribarju ne kličejo živio«. Kako bi naj vzpričo tega imenovali ljudi, ki pišejo škofovega »Slovenca« in »Dmoljuba«? Časnikarski tolovaji, drugega si res ne zaslužijo!

r Po posredovanju poslanca Ivana Hribarja je finančno ministrstvo odpisalo 120.000 K potresnega posojila, ki so ga imeli najetega pri državi razni po potresu prizadeti hišni posestniki na Kranjskem izven Ljubljane. Kaj pa so dosegli klerikalni poslanci za svoje volilce? Ničesar!

r Rojak na Ruskem za obrambni sklad. Eden najbolj požrtvovalnih Slovencev, ki žive na tujem, je naš rojak Fedor Matvejevič Štiffar, profesor Nikolajevske gimnazije v Kalugi, drž. svetnik, vitez Vladimirovega reda itd. Menda ni važnejšega slovenskega društva, ki bi ga on ne podpiral z rednimi letnimi dohodki. Te dni je dobila »Družba sv. Cirila in Metoda« od njega obvestilo, da je na njen naslov že odposlal za obrambni sklad »200 krat 1000« 200 K. Naj bi požrtvovalni rodoljub v daljni Rusiji našel mnogo posnemovalcev v domovini!

r Odprto pismo na ravnateljstvo državnih železnic v Trstu. Pišejo nam: Več rodoljubov se usoja slavno ravnateljstvo vprašati, od kdaj je dovoljeno, žaliti po železnici potujoče občinstvo. Pripetilo se jim je nekaj, kar je celo v najbolj civiliziranih državah nemogoče. Dne 31. julija 1909 se je peljala večja družba z nočnim vlakom št. 1720 iz Ljubljane. Prišla je v oddelek II. razreda, kjer se je nahajal en sam potnik. Ne vemo sicer, kake privilegije imajo uradniki državnih železnic, ali to, kar si je dovolil dotični uradnik, je pri drugih uradih nemogoče. Po malem pričkanju radi prostora je začel družbo zmerjati, jo poditi iz kupeja, in ker se ni hotela takoj umakniti, je celo posegel v žep in grozil z revolverjem. Še bolj se je pa mož razhudil, ko je vstopil sprevodnik. Psoval je družbo in sprevodnika s slovenskimi psi, ki morajo imeti nagobčnike, ker je v Ljubljani sedaj za nje kontumae. Ker tudi sprevodnik ni mogel nič opraviti, smo se slednjič umaknili. Šele v Podnartu je prišel na poziv sprevodnika službujoči uradnik gledat, kaj da je. Tu pa si mož ni več upal s takimi lepimi izrazi družbo pitati, pač le vsled navzočnosti uradnika. Prosilo se je uradnika, naj vso stvar naznani ravnateljstvu. Dvomimo sicer, ako je to storil. Vprašamo slavno ravnateljstvo, če je že poučeno o tem dogodku? Kaj misli v tej zadevi ukreniti? Zahtevamo, da se oni uradnik, ki je tako surovo nastopal, strogo kaznuje!

Več potnikov v vlaku št. 1720.

r Verske dolžnosti in učiteljstvo. Ko se je šlo za oddajo neke učiteljske službe, je vprašal pri okrajnem šolskem svetu zastopnik cerkve, če dotični učitelj tudi izpolnjuje verske dolžnosti. Kaj pa, če bi se ljudstvo, ki duhovnike plačuje, malo pobrigalo za to, da li tudi duhovniki izpolnjujejo svoje mašniške dolžnosti in slovesne obljube?

r Tožba štajerskega deželnega poslanca Woschnagga proti učitelju Aistrichu. V ponedeljek se je nadaljevala obravnava o tožbi Woschnagg iz Šoštanja proti celjskemu učitelju Aistrichu zaradi razžaljenja časti. Kakor znano, je Aistrich očital Woschnaggu, da je renegat, ker je bil član slovenskega »Sokola«. Dokaz se je Aistrichu precej posrečil, vendar je sodišče sklenilo, zaslišati še nadaljne priče, radi česar se je obravnava preložila.

r Napredek na društvenem polju v Gorici. V nedeljo se je vršila prva veselica narodno - izobraževalnega društva »Sočeban« pri Barki v Gorici. Tu pri Barki je otroški vrtec »Lege Nazionale«. V tem delu mesta je bilo prej vse nekam mlačno, dokler jih ni vzbudilo novo društvo k zavednosti in marsikoga k narodnosti. Mlad pevski zbor je dobro rešil svojo nalogo in naše narodne pesmi bodo kmalu iztrebile laške popevanke iz mestne periferije. Tako postanejo narodna društva v goriškem mestu živa meja proti laški ekspanzivnosti in pristaviti je še veselo dejstvo, da se ta meja bolj in bolj oži.

r Kontrolni shodi se letos ne bodo vršili, pač pa se bodo trajno na dopust došli vojaki že prej poučili o svojih dolžnostih.

r Uboj. V nedeljo je posestnik po domače Skobelj Peter iz Dobrne na Štajerskem cel dan popival. Ko so ga zvečer spravili iz Šentove gostilne, je šel v gostilno Josipa Dobovičnika star. Tam so ga začelipremetavati in suvati posestnik Jos. Romšak in delavec p. d. Pepevjak. Končno ga je eden izmed teh treh tako sunil, da si je Skobelj pri padcu zlomil tilnik in je bil v nekaj minutah mrtev. Zapustil je ženo in pet nepreskrbljenih otrok. Navedene tri napadalce so odgnali v zapore okrožnega sodišča v Celju.

r Uradne vesti. 20. oktobra bo pri sodnji v Litiji dražba zemljišča vlož. št. 387 kat. obč. Zagorje. Cenjeno je na 1400 K; najmanjši ponudek je 934 K 32 h. — Dne 16. septembra bo pri okr. sodnji v Ljubljani dražba zemljišča vl. št. 171 kat. obč. Šmartno ob Savi; vrednost 1800 K; najmanjši ponudek 1200 K. — Dne 3. septembra bo pri okrajni sodnji v Ljubljani dražba zemljišča vlož. št. 314, vlož. št. 315 kat. občine Štepanja vas. Najmanjši ponudek 5317 K.

r Razpisana je služba sodnega paznika pri dež. sodišču v Ljubljani. — Prošnje do 12. septembra pri sodn. predsedništvu.

Somišljeniki, narodnjaki, naročajte in širite „Slovenski dom!“

Ljubljanski novičar.

lj Državna obrtna šola v Ljubljani. V sredo je bila izredna seja ljubljanskega občanskega sveta, v kateri se je razpravljalo o oddaji del za navedeno šolo. Stavbni prostor je definitivno določen na posestvu nemškega viteškega reda v podaljšani Gorupovi ulici. S stavbo se prične takoj, da bo po možnosti že letos pod streho.

lj Dve veliki nesreči. Dne 16. t. m. je 50letnemu hlapcu v Marijanišču Karlu Nahtigalu rodod iz Grosupljega padel v mlatilni stroj klobuk. Ko ga je hotel pobrati, zgrabil ga je stroj ter mu popolnoma odtrgal levo roko, desno pa tako zmečkal, da se je jedva držala. V groznih mukah so ponesrečenca prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico. — Druga nesreča pa se je pripetila na Ilovcu. Ko se je 38letni posestnik Jakob Jerančič iz Dobrunj peljal od »Rudečega križa« čez železniški prelaz na barje, se mu splašil konj in se snameti prednji kolesi. Pri tem je Jerančič omahnil z voza in padel pod os. V tem mučnem položaju ga je konj vlekel kakih 120 metrov pod osjo ter ga silno poškodoval. Na rokah mu pri prstih štrle kosti iz kože, glavo pa ima zadaj popolnoma odrgneno. Konja so nato ustavili, ponesrečenca pa, ki je bil popolnoma nezavesten, prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnico.

lj Posebno špecialiteto med nepoštenostmi si je izbral 18. avgusta 1870 v Šmartnem pod Šmarno goro rojeni in v Št. Vid pristojni delavec Ivan Jovan po domače »Jauče«. Mož je znan kot dober igralec na harmonike, a ima to navado, da, mesto bi si služil denar z igranjem, rajši s harmonikami »kupčuje«. Ko se mu namreč posreči kako dobiti v roke, začne nanjo igrati in kmalu iztakne pri nji napako, za katero se potem z lastnikom pogodi, da jo bode doma popravil. Popravlja jih pa na ta način, da jih poproda za vsako ceno. Tako je lansko leto »popravil« v Brežicah nekemu delavcu 170 K vredno harmoniko, za kar je potem v Celju odsedel 6 mesecev. Kmalu ko je bil prost, je prišel v Ljubljano in nekemu železostružcu na Ilovcu poneveril 60 K vredno harmoniko in jo prodal za 12 K. Tudi v Rudniku in v Trzinu je delal take kupčije. Zadnje je hotel spečati v denar v nedeljo pri starinarjih, kjer ga je stražnik ustavil in odvedel v zapor. Ker ga zasleduje v policijski tiralici tudi novomeško sodišče, bode izročen tjakaj. Jovan je bil po §§ 81, 153, 71, 460 in 468 kaz. zak. že 4krat predkaznovan in je moral svoj 39ti rotni dan zopet prebiti v zaporu.

lj Zaradi »punce« sta se v neki gostilni na Dolenjski cesti sprla nek vojak in paznik ter si slednjič skočila v lase. Pri spopadu je paznik vojaku razparal bluzo, in ker se nista hotela umiriti sama, je to storil poklicani stražnik.

lj Stara hiša pod ključem. Policiji dobroznani in že češče predkaznovani potepuh Jožef Volbank je bil minuli teden aretovan in sodišču izročen, ker je ukradel svoji ljubici obleko ter jo prodal. Komaj ga je sodišče izpustilo, se je že sešel z neko žensko in jo peljal v neko gostilno v Kolodvorski ulici. Ko sta se napila in najedla, sta odšla, ne da bi bila poravnala dolg. Po ovadbi je stražnik Volbanka izsledil v neki kavarni in ga aretoval. Oblečen je bil v suknjič, kateri je bil že pred dalje časom ukraden nekemu delavcu tobačne tovarne iz zaklenjenega stanovanja na Karlovskem nasipu. Policija je suknjič konfiskovala, Volbanka pa izročila sodišču.

lj V spanju okradena. Ko je v soboto ponoči na dvorišču hiše št. 3 na Žabjeku nek delavec vinjen zaspal, je nek uzmovič porabil to priliko in mu vzel iz žepa srebrno uro. Nek drug ponočnjak je pa »počival« pri kapelici v Osojni ulici. Tudi temu je izginila srebrna žepna ura s črkama M. P. in niklasta, oklopna verižica. Oba ta sta dosedaj še neznana.

lj Aretovan je bil v torek delavec Iv. Leskovec iz Zaplane pri Vrhniku, katerega sodišče zasleduje zaradi tatvine v policijski tiralici. Pri aretaciji so dobili pri njem dve srebrni uri z verižicami, zlato verižico, tri prstane in uhan. Tudi za te predmete bode moral dokazati, odkod izvirajo.

lj V Gradaščico je padla v torek popoldne petletna Elizabeta Zalarjeva, ko je šla brez vednosti staršev k vodi prat neko cunjjo. Ko je klicala na pomoč, je prihitel posestnikov sin Ivan Čemažar ter jo potegnil iz vode.

Dolenjski novičar.

d Iz Radeč pri Zidanem mostu nam pišejo: V nedeljo 8. t. m. se je vršil vsečukarski shod baje v Kamniku, katerega se je vdeležilo osem radeških čukov — Čotove kompanije. Vožnjo na železnici in banket jim je plačal župnik Hirsche. Z dopisom od dne 24. m. m. v »Sl. Narodu« smo dosegli znaten vspeh. Gospod župnik le malo kedaj jaše, in če jaše, se ne drži več kakor je bilo zadnjikrat rečeno, — temveč prav koketno kakor kakšna primadoma. — Očka župan ne obleče več za nobeno ceno salonske suknje, pač pa mu prija dobro slamnik, osobito sedaj, ko so nastali pasji dnevi. — G. N. pl. Gutmansthal so odklonili čast staroste radeških čukov. — Zdaj so g. župnik in očka župan predlagali kar dva kandidata. Prvi je st. Vrabč, drugi pa Klemenc. Bije se sedaj huda borba med njima — za to častno mesto. Vrabč bi bil za starosto čukarjev zelo sposoben, samo en madež ima, namreč, nemščine je nevešč, kar je pri čukih — glavna reč. Pračakoviti je torej prav

gotovo, da zmaga nemščine vešči Klemenc. Najboljšo parado bo delal zastavonoša Fr. Resnik. Po zaslugi našega g. župana imamo sedaj v Radečah postreščka št. 0. Prav »zavber« fant — samo škornji se mu preveč svetijo. — Letoviščarjem, katerih se sedaj v Radečah ne manjka, bo ta tako urni postrešček prav dobro došel. Sakra mokra! potem pa naj še kdo reče, da ni naš župan vnet za blagor ljudstva! — Kako lepo so pri nas in v naši okolici ceste urejene in kako vzorno gospodarstvo je pri nas, povem prihodnjič. Torej na svidenje!

d Slovenščina nemškutarskih uradnikov. Iz Novega mesta se nam poroča: Na občinski deski v mestni hiši v Novem mestu visi razglas, ki se glasi doslovno takole: Županstvu vsim Naroča se županstvu, da naj nemudoma na običajni način javno razglasi, da isti neaktivni vojaki vojne, kateri pripadajo pehotnim ali lovskemu krdelom in so poklicani k letošnjim orožnem vajam pa so sposobni kolesarji, opraviti zamorejo orožno vajo kot kolesar, ako pripeljejo s sabo popolnoma rabljivo kolo. — Vsak, kateri namerava to storiti, naj to naznani takoj neposredno e. in kr. dopolnilnemu okrajnemu poveljništvu št. 17 v Ljubljani. — C. kr. okrajno glavarstvo Rudolfovo, dne 6. avgusta 1909. Rechbach. — Krasna slovenščina, kaj ne? Pa naj kdo reče, da naši nemški uradniki niso zmožni slovenščine! Kdaj bo že konec naše potrpežljivosti in zakaj županstva sploh sprejemajo take dopise?

d Klerikalno - nemškutarsko bratstvo poraja svoje sadove tudi že v zadnjem kotičku naše domovine. Tako se nam piše iz Metlike: Pri nas, kjer ne živi niti en Nemeč — se sliši ravno iz klerikalnih ust največ nemškutarenja. Ne glede na to, da imajo pri slavnih čukih mnogokrat samo nemško povelje, se zlasti naš Davorinček zelo rad ponaša s svojo nemščino. Kadar pride klerikalna družba v gostilno, sliši se samo nemško govorjenje. Obžalovanja vredno je, da gredo tudi nekateri, ki se štejejo med narodnjake, tem ljudem na limanice.

d Poskušen samomor. V torek dopoldne se je v Ribnici hotel usmrtiti sodni kancelist z Št. Pavla na Koroškem Ivan Oswald. Zadal si je z nožem rano na vratu, na desnem senu in levem rebri ter se opasno poškodoval. Prepeljali so ga z rešilnim vozom v deželno bolnišnico. Vzrok poskušene samomora nam ni znan.

d Pretep pri Šentrupertu. V nedeljo dne 1. avgusta so pili v Škoveu pri Adamu, ki toči svoje vino pod vejico. Ko jim je vino razgrelo možgane, so se sprijeli. France Smrke, po dom. Čebov, je vrezal Antona Zobeča v hrbet in mu prizadjal vreznino, da je močno krvavel. Pri Adamu so mu dajali na rano konjske fige, da bi mu vstavili kri. Nato so ga peljali k zdravniku Hočevarju v Mokronog, ki mu

je sicer rano obvezal, konjskih fig pa mu ni odstranil. — Nikari nikoli devati na rano pajčevine, konjske fige itd., ker se rana onesnaži in se zdravi veliko počasneje, pa tudi kri se lahko zastrupi. Na rano je dejati precej debelo bato in jo tesno privezati k životu. Če ni bate, je tudi snažna platnena cunjca dobra.

d Strela je udarila 11. t. m. v hišo Antonije Kramar v Mirni na Dolenjskem. Tamkajšnja požarna bramba je bila z malo brizgalno v petih minutah na mestu požara, v daljnih petih minutah je pa delovala tudi že velika brizgalna. Ogenj je bil v kratkem udušen. Dasi so gasilci popolnoma storili svojo dolžnost, jih »Slovenec« ne more pustiti v miru. Drži se pač načela, da je treba vse uničiti, kar ne trobi v njegov rog.

d Utonil je v Rinži 19letni sin Franceta Loya iz Kočevja.

d Kar je iskal, to je našel. Dne 1. avgusta t. l. ponoči je pelo več fantov po Jurkivasi. To je tako razjezilo močno vinjenega Franceta Pirca iz Jurkevsi, da je vrgel za fanti par kamnov in stekel. Fantje so ga vjeli in pošteno naklestili. Zdaj premišljuje Pirc v bolnici usmiljenih bratov posledice svojega dejanja, pa tudi fantje bodo imeli priliko razmišljevati o tem, da naglica ni prida.

d Še enkrat požar v Stranski vasi. Tisti Tome, ki mu je napravil požar za 20.000 K škode, je župan. Če že navadni kmetje nočejo zavarovati svojega premoženja, še ne rečemo toliko, dasi je moderno in koristno načelo zavarovati vse, kar se dá. Če je pa župan, o katerem bi morali misliti, da je pametnejši in boljši gospodar, ker sicer ne vemo, čemu so ga županom volili, tako malo prevdaren, da ni prav nič zavarovan, potem pa res ni čuda, če ne morejo drugi kmetje kar nič naprej. Župan naj bi navajal svoje občane k napredku in jim dajal dober vzgled, posebno na gospodarskem polju. Žalostno pri Tomčevem slučaju pa je, da ga je par dni pred požarom nek zavarovalni zastopnik iz Črnomlja še nagovarjal, da naj se dá zavarovati, pa se ni hotel dati. Pač žalostno!

d V Št. Jurju pri Mirni peči je nastal v pondeljek 16. t. m. ob 3. popoldne požar. Zanetili so ga najbrže otroci. Zgorelo je trem posestnikom popolnoma vse; najhuje je prizadet posestnik Šiler, kateremu je zgorelo 6 glav lepe živine v vrednosti 2000 K in 4 prašiči, vsi vozovi in kmetijsko orodje. Da se ni ogenj razširil na blizu stoječa poslopja, gre zasluga zelo hitri pomoči gasilnega društva v Mirni peči. Škodo cenijo na 22.000 K. Pogoreleci so zavarovani, a za male svote pri banki »Slaviji«. Hitre pomoči so zelo potrebni.

d Vsled solnčarice umrl je dne 9. t. m. kočar Ivan Šauer iz Kamencev. V Bršlinu v trtnici je privezoval trte h kolu, kar začne tarnati, da mu je slabo. Še predno je mogel priti dol z lestve, se je onesvestil, padel z lestve in kmalu umrl.

d Poštar Šink v Šentpetru pri Novem mestu je toliko časa mešal klerikalno politiko, da so mu stopili na kurja očesa. Pravijo, da bo odslovljen. Občina šentpeterska si bo kar oddahnila.

d Trgovski tečaj v Šmihelu pri Novem mestu nameravajo baje otvoriti po-božne šolske sestre in jih je že šlo nekaj v Gradec, da naredo vsposobljenostno izkušnjo, ki jo mogoče tudi naredo osobito na kakem zasebnem zavodu. Toda nikjer ni treba kazati in učiti toliko praktičnega poslovanja, nego v trgovskih vedah. Kdor ni bil v kaki trgovini nikoli zaposlen ali ni imel prilike preštudirati praktičnega poslovanja, ta ne bo mogel nikdar s pridom podučevati praktičnih ved.

d Iz Prečine se nam piše: Pač res imamo mi najlepšo cerkev na vsem Kranjskem, toda v naši fari so ljudje zelo neuki. Kar po vrsti dobiš dečkov in deklic, ki ne znajo ne brati, ne pisati. Ali je to slučaj ali trden zakon, da so ljudje tam, kjer imajo najlepše cerkve na deželi, najbolj zabiti.

d Cesta med Črmošnjicami in Srednjo vasjo je preložena. Delavci so se odpeljali dne 11. avgusta, javnemu prometu bo pa izročena ta cesta dne 13. avgusta t. l.

d Iz Črnomlja. Načelnika Čukov na farovski hruški je zasačil pretekli teden novi črnomaljski župnik Viktor Kubinek. Začel se je divji lov, pri katerem se je načelnik Čukov izkazal dobrega plezalca po tujem drevju in še boljšega skakalca čez vrtno plotove. Kljub vsemu je končno br. načelnik le prišel v roke bratu Kubineku, ki bo baje vsled tega pri črnomaljskih Čukih upeljal, da bodo nosili na čepicah namesto orlovih peres častno znamenje farovške hruške, kot spomin na prvi svoj javni nastop. Na zdar!

d Radi zakotnega pisarstva na 20 K denarne globe oziroma 48 ur zapora bil je pri tukajšnjem sodišču obsojen tajnik sl. mestne občine Črnomelj. Vprašamo gosp. župana Jaka Matija Skubica, če mestna občina plačuje tajnika za to, da se pod županovim varstvom peča z zakotnim pisarstvom, ali da naj opravlja posle mestnega tajnika. Kakšen nered vlada v občinski pisarni, je obče znano, vsaj celo računске zadeve niso v redu. Pozivamo gosp. župana, da naj svojemu »zvestemu« tajniku naroči, da naj rajši sestavi in zaključi občinske račune za lansko leto, ki še sedaj niso odobreni, kot pa z zakotnim pisarstvom dela škodo mestni občini, strankam in samemu sebi.

d »Odprti roke, odprti srce, otiraj bratovske solze!« Kakor smo že poročali, uničil je požar 1. t. m. ponoči posestniku in županu v Stranski vasi Mart. Tomcu vse imetje. Škoda je čez 20.000 K. Belokranjec pomaga rad vsakemu, kako ne bi še le svojemu nesrečnemu rojaku, bratu! Kar se je temu zgodilo, lahko se pripeti vsakemu izmed nas. Zatoraj, pomagajmo mu! Vsak najmanjši dar bo dobro došel,

ker prihaja iz usmiljenega srca! Sosedje, ne strašite se malih stroškov in nekoliko truda, ker Bog Vam bode povrnil, kar boste storili dobrega svojemu bližnjemu v tako veliki sili!

d Iz Dobljč se nam piše: V Dobljčah imamo »Prostovoljno gasilno društvo«, ki velja za vasi: Dobljče, Grič, Jelševnik in Jernejo vas. Toda žalibože, resničen je pregovor, ki pravi: Sloga jači, nesloga tlači. To zlasti velja za Dobljče. Kakor mislim, povsodi drugod vsako društvo živahno deluje in se zanima za svojo stvar. Gasilno društvo za Dobljče pa spi in ne deluje skoraj nič. Edini načelnik društva je sposoben in goreč za to stvar. In zdaj hočejo Dobljčani (ozir. odborniki) načelnika iz društva izključiti zaradi tega, ker je on največ pripomogel, da smo sploh to društvo ustanovili. Da bi ne bilo Jakoba Butale, ne bi imeli morda še pet ali več let takega društva. Paragraf 12. naših pravil zahteva, da mora načelnik določiti redne vaje. Zdaj ob ustanovitvi društva smo imeli vaje vsako nedeljo popoldne, kajti druge dni nimamo časa. Toda modri odbor zahteva, da se mora za vsako vajo sklicati posebna seja. Kam bo društvo prišlo, ako bodo društveniki imeli samo seje, vaj pa nobenih?

d Iz Bučke nam piše somišljenik: Te dni smo opazovali pri nas osebo, ki nam je v jako živem spominu. Tekal je kot večča v mraku po Bučki. Bil je učitelj Strukelj, zloglasni Slomškar in pristen pomočnik Jakličeve podrte peči. Kak namen je imel njegov par dni trajajoči obisk na Bučki, je nam znano. G. Strukelj, povemo vam, da so tla na Bučki za vas prevroča. Zato bodite pametni in ne silite z glavo v zid! Saj veste, kako je z vami. Zato vam svetujemo, da v prihodnje obiske na Bučko popolnoma opustite, ker se vam sicer lahko prigodi kaj neprijetnega. Ostanite tam, kjer ste, pri nas ni mesta za vas!

d Belokranjsko je zapustil občepriljubljeni c. kr. okrajni orožniški stražmojster g. Franc Cviren ter odšel na novo službo v Kranj. Na njegovo mesto je prišel dosedanji postajevođja v Toplicah g. Dovgan.

d Umrl je v Metliki Karel Rajmer, sin trgovca Rajmerja. K večnemu počitku je spremljal vrlega dečka sokolski naraščaj. Marsikateremu od občinstva so stopile solze v oči, ko so Šokoli dvignili rakev z dečkom, ki je moral umreti v najboljših letih in ko so njegovi ožji prijatelji sokolskega naraščaja stopili v spreved, da ga spremijo na zadnji poti. Prizadeti rodbini naše sožalje.

d »Belokranjski Sokol« priredi v nedeljo 22. t. m. ob 5. popoldne na »Pungertu« javno telovadbo. Vstopnina prosta. — Gostilno bode imel brat Kremesec.

d Iz Metlike. Nekdanjo Pezdirčevo hišo je kupila sedaj klerikalna posojilnica v

Metliki. Sliši se, da hočejo sedaj hišo prezidati ter konzumno društvo tja preseliti. Seveda tam jim gre že bolj trda, ker jim kmetje več ne zaupajo tako in sedaj bi pa zopet tu radi nekoliko več kmetov ob trdo zasluženi denar spravili ter škodovali ostalim trgovcem. Kmetje, ogibajte se vaših sovražnikov, pojdite tja, kjer ste dobro postreženi.

d Iz Metlike. Ob državni cesti iz Rudolfovega v Metliko je od šolskega vrta pa do pošte še vedno velik kanal, ki ni nikdar snažen, dasiravno ni zazidan. Sedaj se razširja iz tega kanala včasih takšen smrad, da ga je težko prenašati. Opozorili bi kompetentne kroge na to, da se zavzamejo za to, da se že enkrat ta kanal zazida.

d Iz Metlike. Dne 8. avgusta si je pri pridigi dovolil naš novopečeni mašnik g. France pri jutranji maši posvetiti poseben govor »Slovenskemu Domu«. Rekel je: ker naši nasprotniki ne mirujejo, vas opozarjam na neki popolnoma brezverski liberalni list. Vzel sem ta brezverski list v roke in ga bral, ali groza me je pretresla tako, da sem ga vrgel na tla, kjer še zdaj leži. Povemo g. Francetu, da drugič ni potreba tako rogoviliti po prižnici. Kot božji namestnik naj pove tisto, kar se spodobi v božji hiši govoriti, ne pa tisto, kar mu nič mar ni. Mož deli v cerkvi ljudi, ki pridejo boga molit, v dobre in hudobne. Dobri so po njegovem mnenju klerikaleci, hudobni pa liberalci. Prve hvali na vse pretege, da blagoslov kar rosi iz njegovih blaženih ust po Marijinih hčerah, Čukih in tretjerednikih in drugih klerikaleih, liberalce pa pošilja k vrugu. Vprašanje pa je, koga bo vrug preje vzel, klerikalec ali liberalce in »Slovenski Dom«. Menimo, da bo »Slovenski Dom« proti volji duhovnikov, če bog da, vse eno vspeval. Somišljeniki kličemo novemu listu: Krepko naprej do zmage!

d Čuki napadli duhovnika. Iz Metlike nam pišejo: Klerikalec ni še nikoli govoril in ne pisal resnice. Nedavno je neki dopisnik pisal v »Slovenec«, da je šel kaplan Stanko iz Metlike pozno ponoči na Radovico in da ga je na Boldražu napadlo več oseb, ki jih je spoznal, da so bili metliški mladeniči. Ta je debela! Metliški fantje ne hodijo po Boldražu, g. Stanko, drugič le bolj oči odprite, da boste videli, kaki ptiči so to, ki ponoči napadajo ljudi. Pri nas pravimo takim ponočnim ptičam čuki. Kaj ni res, g. načelnik, da so čuki tisti, ki napadajo duhovnike? Pa še nekaj! Pribiti moramo, da so čuki in Marijini sinovi oboroženi s samokresi. Preteklo nedeljo sta se pozno ponoči vračala domov iz Metlike na Lokvico Anton Šuklje in Jože Muc ter med potoma s samokresi pokala. Vprašamo okrajno glavarstvo, ali jima je dovoljeno nositi strelno orožje?

d Pasji kontumac je za občino Šmarje razveljavljen, ker se od meseca aprila ni tam pojavil noben slučaj stekline.

Gorenjski novičar.

g Dr. Stojca, ki se je 9. t. m. na Škrlatici ponesrečil, so v četrtek 12. t. m. rešili vodniki iz Trente. Zlomljeno je imel desno roko, levo nogo in eno desnih reber. Ljubljanski zdravniki so ga v Kranjski gori obvezali. V petek so ponesrečenca prepekljali v ljubljansko bolnico. Nadejati se je, da bo popolnoma okreval.

g Sokolski zlet v Tržiču je imenitno uspel. Ves Tržič je bil v slovenskih zastavah, dasi je občina v nemških rokah. Zleta se je udeležilo na tisoče narodnega občinstva.

g Iz Sele nam piše prijatelj našega lista: V naši dolini se je »Slovenski Dom« precej razširil in tudi zelo ugaja ljudem. Sploh ljudje nimajo več tistega strahu pred naprednimi listi, kot so ga imeli včasih. Je pa pri nas še mnogo takih, katerim se zdi manjši greh človeka ubiti kot napreden list brati. So pri nas ljudje, ki na tujem nič ne vprašajo, kaka je gostilna, v katero gredo, doma pa ne prestopijo praga gostilne ali trgovine, katere gospodar ni klerikalec. Liberalnemu Nemcu ali Lahu dajo skupiti, liberalnemu Slovincu pa ne. V gostilni »Zadruga« na Češnjici je kupil pred časom klerikalni gostilničar nekaj vina od neklerikalnega vinotrčca. A par prismojencev ni hotelo piti tega vina, ampak gostilničar ga je moral samo za te dobiti sodček pri klerikalnemu trgovcu z vinom. Vendar mlajši rod ni po večini več tako prismuknjen, zato upamo v boljšo prihodnost.

g S Trate v Poljanski dolini nam piše somišljenik: Neki tratarski vohun je popisal v 29. številki »Domoljuba« nekatere tratarske napredne kmete, ki so bili na občnem zboru »Kmetijske družbe« v Ljubljani. Vprašamo tega mlečnozobega klerikalnega vohuna, ali ima več pravice biti na občnem zboru »Kmetijske družbe« kakšen obrekljivi klerikalec, ki še v »Kmetijsko družbo« niti vpisan ni, kakor pa napredni kmet, ki je že vpisan nad 14 let? Klerikalnemu dopisniku svetujemo, da naj povoha nekoliko po dolnje-dobravskem konsumu, ki ravno sedaj jemlje žalosten konec. Naj pove, kako se pripravljajo razni možaki, da dobe skupaj svetle kronice, s katerimi bodo plačali ogromne dolgove, ki so jih napravili klerikalni poštenjaki.

g V Št. Vidu nad Ljubljano precej vre, odkar so naše slavne šolske gosposke na ljubo par zanikrnih klerikalecev predstavile nadučitelja Žirovnika v Borovnico. Ustanovilo se je izobraževalno društvo »Žirovnikov zbor« in snuje se »Kmečka hranilnica in posojilnica«, ki bo imela nalogo ljudi reševati iz klerikalnih krempeljov. »Sokol« pa, katerega je »Domoljub« tako zaničljivo, a obenem smešno napadel, je odgovoril na to s sijajno slavnostjo, ki se je vršila 8. t. m. ob ogromni vdeležbi. S tem je pokazal tudi, da ni tak kup klerikalnih smeti, kakor se od daleč vidi. —

Vse to je jako veselo znamenje, da se naše ljudstvo zaveda in hoče biti na svoji zemlji svoj gospod, ne pa večni duhovniški tlačan. Le tako naprej! V delu je moč, v napredku boljša bodočnost! Na zdar!

g Sokolska slavnost v Železnikih. Vse prijatelje »Sokola« in naprednih Železnikarjev prijazno vabimo v nedeljo, to je dne 22. avgusta t. l., k II. javni telovadbi, ki jo priredi telovadno društvo »Sokol« z ljudsko veselico v Thalerjevi gostilni. Pri telovadbi in veselici svira godba iz Kroke. Na zdar!

g Hranilnica na Dobračevi izbornou uspeva, v letošnjem letu bo že kmalu imela pol milijona kron prometa, kar je dokaz, da je bil zavod potreben in da uživa vsestransko zaupanje. Vendar se še dobiyo drugače razumni ljudje, ki imajo denar naložen po drugih zavodih, od katerih mi nimamo nobenega dobička. To je nespa-metno in ne dela časti dotičniku! Sami si moramo pomagati, ker drug ne bo nihče pomagal. Dobiček denarne izravnave naj bi ostale doma; čemu naj bi podpirali tujece, ko smo doma vsega potrebni? Tukaj bi morali prenehati vsi oziri, vse nasprotstvo! Denar je doma tako varno naložen, da nikjer tako. Ker se domačini poznajo, je vsaka tatvina hranilnih knjižic izključena. Domači posestniki zemljišč jamčijo za varnost, obresti so ugodne, da ni želeti boljših, torej čemu polniti drugim skledo, dokler je naša lastna prazna?! Z razumno združenimi močmi si pomagajmo sami do boljšega in lepšega življenja.

g Napredni kmetovalci. Člani hranilnice in posojilnice na Dobračevi so si omislili bencin - motor 5—7 konjskih sil, ki bo z lahkoto in malimi stroški gonil mlatilnico, slamoreznicu itd. Kmetom bo s tem veliko pomagano, ker se štedi čas in delavne moči.

g Na adresu zdravniške komisije na Bledu. Če se v »Cursalonu« na Bledu naroči v slovenskem jeziku, odgovarjajo natakarji z nekim, pač nerazumljivim ponosom: »Verstehe nur deutsch!« Ne apelujemo na narodni čut zdravniške komisije, ki pileplja po Bledu samonemške lepake za cesarjevo slavnost 17. t. m., pač pa si vsojamo vprašati jo, kako se strinja z njenim internacijonalnim stališčem dejstvo, da more biti v njenem lokalu postrežen le Nemeec v lastnem jeziku? Je-li slavni komisiji znano, da tvorijo mej blejskimi letoviščarji Slovani, osobito Čehi, veliko večino? V prepričanju, da se lahko dela za pospeševanje prometa s tujci, ne da bi se zahtevalo in preziralo vse, kar je slovensko in slovansko, pričakujemo primernih ukrepov od strani zdravniške komisije. Dokler pa se ne ukrenejo potrebne izpremembe, opozarjamo češke in slovenske letoviščarje in izletnike na Bled na to, da se jih v blejskem »Cursalonu« ne postreže na zahteve v slovenskem jeziku, da tam razumejo »nur deutsch«.

g **Gasilno društvo v Radečah na Gorenjskem** priredi v proslavo svoje 10letnice v nedeljo 22. t. m. v hotelu »Mangart« veselico. Čisti dobiček je namenjen za zidavo novega gasilnega doma. Potreba tega doma je velika, zato prosimo vse, na katere smo se že pismeno obrnili, in tudi vse, katerim je pri sreči obči blagor, pri-skočite nam na pomoč — vsak dar se hvaležno sprejme.

g **Na kamniških planinah** bo od 30. avgusta do 4. septembra od Grintaveca do Ojstrice in v predgorji lov na divje koze. Občinstvo se opozarja, naj v tem času opusti hojo po kamniških planinah, da se ne zgodi kaka nesreča.

Vsak napredni Slovenec bo di naročnik „Slovenskega doma!“

Notranjski novičar.

g **Letina v Žireh.** Somišljenik nam piše iz Žirov: Poletna suša je tudi pri nas napravila ogromno škodo: sena je tretjino manj, kakor navadno, pšenica je bolj redka, kar je vzrok zima. Zopet je hudo prizadet ubogi trpin - kmet. Pač pa bo letos bogata sadna letina: jablani se kar šibe pod težo lepo oblikovanih in okusnih jabolok. Prijatelje dobrega sadja opozarjamo, da se obračajo do nas, ker bomo lahko večino tega pridelka prodali, pa ga bo še vendar ostalo za domačo potrebo. Kdor želi imeti lepih in okusnih jabolok, naj se pismeno obrne na hranilnico in posojilnico na Dobračevi. Na zahtevo se bodo pošiljali tudi vzorci.

g **Iz Žirov** nam pišejo: List »Slovenski Dom« z veseljem čitamo, ker je dobro urejevan, donša dosti novic, kar ljudje cenijo, piše fino protiklerikalno, kar upliva ugodno na emancipacijo slovenskih sužnjev izpod jarma mednarodnega klerikalizma; uvaja čitatelje polagoma tudi v novi svet idej in napredka. Klerikalci se ga zato boje in streljajo nanj iz svojih taborov, kar je dokaz, da je bil list potreben, ker je našel povsod glasen odmev. Le pogumno naprej k napredku in svobodi! Na zdar!

g **Iz Žirovske doline.** »Domoljubov« dopisnik se kisa, ker so Čuki izgubili svojega najbolj razumnega člana; prva moč je bil v društvu, na prestol načelnika so ga bili posadili, pa pridejo ti vražji Sokoli in Sokolice pa ga potegnejo k sebi! O to je nezaslišano! — Toda »Domoljub« laže, ko trdi, da je bil izvabljen v nasprotni tabor. Dotični mladenič je bil pač toliko inteligent, da mu je srednjeveška čukarija presedala, zato se ji je odpovedal iz lastnega nagiba in lastne volje. Ni pa izvabljen k Sokolom, ker Sokoli nikogar siloma ne vabijo v svoj tabor. Pač pa so Čuki pomedli vse smeti, da so napravili smešno četico otročjih »čučkov«, kakor jih smeje naziva-

jo pametni ljudje. Ako bodo ti patentirani »katoliški« ljudje res pokazali kaj lepega in dobrega, nimamo nič proti temu. D zdaj še niso napravili nič drugega, kot prepir in razpor. No, morda je tudi to potrebno, da se borimo med seboj, saj je boj pogoj napredka, seveda le plemeniti konkurenčni boj. Življenje sploh ni ničesar drugega, kakor neprestani boj za obstanek; ako bi se na svetu uresničil idealni paradiz, bi ljudje postali topi in leni, vsak napredek bi bil izključen, ljudje bi se poživilili, kakor so podivjani prebivalci osrednje Afrike in Avstralije, kjer jim narava nudi vsega dosti brez posebnega truda. Za to jih ničesar ne sili, da bi se trudili in si vstvarjali vedno kaj novega. Zaostali so in tujeji jih podjarmljujejo. Tudi mi bi postali sužnji, ako bi se vsi vpisali klerikalcem. Gorje narodu, ki je v večini klerikalen. Vzglede revolucija na Španskem.

n **V Vipavi** so bili 18. t. m. vojaki 47. pešpolka. Spremljala jih je godba, ki je napravila na predvečer cesarjevega rojstnega dne bakljado in senerado. Trg je bil razsvetljen in zavil v slovenske in cesarske zastave. Pri večernem koncertu in plesu se je zelo opažalo, da ni godba igrala slovanskih komadov in da je tudi precej slovenskega razumništva — menda na ljubo častnikom — čebrnalo v blaženi nemščini. Nekatero hiše niso razobesile cesarskih zastav. Pri maši, ki je bila na prostem, je igrala vojaška godba. Poleg inteligence videli smo tudi mnogo radovednih okoličanov.

n **Vipavska železnica** je imela meseca junija prometa: 14.900 oseb in 3800 kvintalov blaga. Dohodkov je bilo 15.800 kron, čez 2000 K več kot ob istem času lanskega leta.

n **Na veliki Šmaren** so priredili vipavski fantje ples. Radi tega menda ne bode več v Logu običajnih romarskih shodov.

n **Sokol v Ilirski Bistrici.** V nedeljo, 22. t. m. razvije bratski Sokol v Ilirski Bistrici svoj prapor, obenem se pa vrši tudi javna telovadba in ljudska veselica. Primeroma mlado društvo razvija vseeno kar največ energije in je izmed južno-notranjskih društev najagilnejše, akoravno je v kraju, ki je bil pred leti uspešno torišče klerikalne organizacije. Po štirih letih trdega sokolskega dela si je nabavilo društvo svoj prapor in tega razvije društvo v nedeljo. Ljubljanski »Sokol« je sklenil, da se vdeleži te vsekakor pomembne slavnosti po številnejši deputaciji z zastavo. Odhod iz Ljubljane je najpripravnejši zjutraj ob 6:2 z brzovlakom, ki ima takojšnjo zvezo v Št. Petru na Krasu do Trnovo-Ilirska Bistrica, med tem, ko se mora na poštni vlak čakati istotam skoraj tri četrt ure, namreč od 7:30 do 10:20. Pričakovati je, da pohiti v nedeljo v Ilirsko Bistrico čim največ članov v kroju, da s tem pokažejo svoje bratstvo in bratsko sokolsko solidarnost. Nazdar!

n **Iz Rovt** nam piše prijatelj našega lista: Dragi »Slovenski Dom«! Preprost, a vendar napreden kmet iz Logaškega okraja, sem se namenil napisati par kratkih vrstic. Slabo letino smo pri nas letos imeli za seno. Prisiljeni smo zdaj na jesen prodati zopet kako živinče iz hleva, da bode mogoče drugo živino pošteno prekrmiti čez zimo. Hočeš, nočeš, moraš prodati živino prav za slepo ceno. Vkljub temu, da se bo nemara beda naselila v naših hišah, vendar hoče naš župnik imeti bero, kakor druga leta. Tudi to bi pretrpeli, ako bi nas potem pustil pri miru. Toda gospod je gospod, mi kmetje smo pa ubogi tlačani. Ko mu damo vse, kar hoče imeti, pa pride v delavnikih v naše hiše in nas moti in ukazuje, da mora »Slovenski Dom« takoj iti iz hiše. Toda g. župnik, to vam ne bo šlo tako hitro izpod rok kakor mislite. Povem vam naravnost, da dokler bomo hoteli mi, bo hodil naš »Slovenski Dom« v naše slovenske hiše, ako se vam tudi vsled tega žolč razlije, zato pustite nas pri miru. Ako plačamo davke, nas še cesar pusti pri miru, zakaj bi vi nas ne pustili, ko vam vendar pošteno dajemo, kar vam gre: Če dobivamo »Slovenski Dom«, vam to ni nič mari. Pravite: vsi so ga poslali nazaj, zakaj ga pa ravno vi ne bi. Toda vi lažete, da so ga dotičniki poslali nazaj. Kako ga bodo poslali nazaj, ko ga še prejeli niso, saj ste vi vse številke, ki ste jih s pošte v farovž dobili, nazaj poslali. Naj zadostuje to za enkrat. Če ne bo miru, pa povem še več resnice, saj jo vem. — **Z a v e d e n k m e t.** — (Naznanite nam ime tega župnika, ki je na svojo roko vračal »Slovenski Dom«, da ga primemo! Uredništvo.)

Ameriške novice.

a **Slovanski vsesokolski zlet v Ameriki** Clevelandu ima svoje prostore na 1113 Norwood Rd., vogal Glass Ave. V odboru so ti-le: Primož Kogoj, 1327 E. 49th St.; glavni tajnik France Hudovernik, 6218 St. Clair Ave.; blagajnik Jak. Požun, 1164 E. 61 St.; knjižničar Karel Rogelj, 1165 E. 61. cesta; Ivan Lah, 6030 St. Clair Ave. čitalniški kolektor. — Knjige se izposojujejo v nedeljo od 9. do 11. dopoldne, v četrtek od 7. do 9. zvečer (soln. čas.) Novi udje se sprejemajo pri mesečni seji vsak četrtek v mesecu.

a **Slovanski vsesokolski zlet v Ameriko** bo 29. avgusta v Chikagu. Vdeleži se ga posebno odposlanstvo iz Češke, na čelu mu poslanec Klofač, in starosta sokolske zveze dr. Schreiner. Slovenski Sokol v Clevelandu tudi pošlje na zlet svoje zastopnike in sicer Rudolfa Perdana kot govornika, I. Debeveca, Fr. Prenea in Ferdo Cankarja pa kot telovadce.

Gospodarstvo.

Slama kot krma za živino.

Žitna slama se da prav dobro rabiti za krmo goveje živine kakor tudi drobnice. Treba je samo, da se jo zna pripraviti.

Pri nas dajejo slamo živini večinoma tako, kakor jo prineso s poda. Toda tako slamo živina le nerada je in kar je sne, ji veliko ne koristi.

Ne da bi pretiravali, lahko rečemo, da se s tem slama samo uničuje, živina pa pri tem trpi lakoto in hujša.

Slamo je treba vedno, predno jo damo živini, zrezati. Še bolje je, ako tako razrezano slamo pomešamo z drugo krmo: s senom, koruzo, z živinsko repo ali kako drugo stvarjo. Tako pripravljeno slamo bo živina rada jedla. Toda tudi to še ne zadostuje.

Če hočemo, da bo slama dobra in tečna krma za živino, je treba razrezano slamo še na drug način pripraviti.

Treba jo je poškopiti s slano vodo. Tako slamo je treba na to dati v kak sod, ki ga pokrijemo. V tem sodu je treba slamo pustiti en dan, da postane mehka in da se malo skisa.

Še bolje pa je, ako slamo poškopimo z mlačno vodo, v kateri smo preje razpustili nekoliko soli. Tako pripravljeno slamo radi jedo konji, goveda in ovce.

Neki gospodar na Francoskem je na svojem posestvu preskušal tako krmo za živino in se prepričal na podlagi dolgoletnihkušenj, da je taka krma naravnost izborna za živino.

Po svoji skušnji, ki si jo je pridobil, priporoča, da bi se živina pozimi krmila tako-le z rezano in kvašeno slamo: 1. konju je treba dajati vsak dan deset kilogramov tako pripravljene slame, kakor smo gori navedli, in dva kilograma kake druge krme (sena itd.); 2. goveji živini je treba dajati na dan po šest kilogramov take slame in osemnajst kilogramov sena, živinske repe ali kake druge krme; 3. ovci je treba dajati na dan po en kilogram razrezane in kvašene slame in dva kilograma druge krme.

Imenovani francoski kmet je brez posebnih stroškov prekrmil svojo živino čez vso zimo in živina ni bila samo zdrava, ampak tudi lepo rejena.

gd Slovensko javnost opozarjamo ponovno na novoustanovljeno Kolinsko tovarno za kavine primesi v Ljubljani, katere izdelki po svoji izvrstni kakovosti prekašajo vse podobne nemške izdelke, ki se v slovenskih zavrtkih vsiljujejo slovenskim odjemalcem. Naj torej vsaka zavedna gospodinja dobro pazi na vsak zavitek cikorijske, ki ga kupi, ter odločno zahteva v vsaki trgovini samo Kolinsko cikorijo, ki je edini slovenski izdelek te vrste. Vsi podobni izdelki, ki ne nosijo trdke Kolinske tovarne, so izdelani v nemških podjetjih ter ni na njih nič drugega slovensko kot

zavitek. Kolinska tovarna pa je odločno narodno slovensko podjetje, katerega izdelke naj bi kupovala vsaka slovenska rodbina.

gd Dnevno nad 4 vagone testenin izdelovali bodeta dve novi tvornici, ki sta se zgradili v Trstu. A tudi naše domače podjetje »Prva kranjska tovarna testenin v Ilirski Bistrici« ne bode zaostalo. Naročila si je nove moderne stroje, s katerimi bo mogla svojo produkcijo potrojiti. Kar nas pa posebno veseli je to, da ne morejo vse te tovarne testenin v kakovosti doseči »Paketet«, kakor imenuje imenovana tovarna svoje izdelke.

L I S T E K.

Zaarana nevesta.

Jože Krč je bil majhen posestnik v neki vasi na Kranjskem. Pred kratkim mu je umrla mati, s katero sta opravljala malo posestvo in ko je Krč ostal sam, uvidel je tekom časa, da je zelo pusto v njegovi hiši, zelo dolgočasno, nekam zoprno. Z materjo sta se bila sicer včasih sprla — saj veste, kakšne jezike imajo ženske, posebno nekatere, na stara leta — vendar so mu potekali meseci, da še sam ni vedel kdaj so minuli. Le kadar je bil njegov god, ali kadar je prodal telico iz hleva, pomislil je v kratkem nazaj, koliko je že star, oziroma kdaj je prodal zadnjo telico, potem se pa spet udal topemu vsakdanjemu življenju, ki se mu je dan na dan enakomerno odvijalo s klobčiča.

Zdaj mu je pa umrla mati.

Ko jo je pokopal, je šel najprej v farovž plačat pogreb. Slišal je bil nekoč, da si farovski gospodje toliko več računajo za takozvano krščansko delo usmiljenja, namreč pokop mrliča, kolikor dalj ne dobe plačila za to. Krč je bil sicer veren kristjan in katoličan, ki je vestno spolnoval božje in cerkvene zapovedi, ki je tudi rad dal duhovniku običajno bero, ker je bil prepričan, da jo mora dati — a da bi si župnik vsled njegove malomarnosti v plačevanju zaračunal par goldinarjev več čez nekaj dni, tega bi Jože Krč ne mogel prenesti mirnega srca.

Ko je odrinil župniku težko zasluženo plačilo in dal še za par maš za rajnko mater, vprašal ga je župnik:

»No, Jože, kaj boš pa zdaj počel?«

»I, kaj neki? Najeti bo treba tupačam. Hlapca ali dekleta si ne vzamem, ker stalnega posla se bojim v hišo.«

»Na ženitev pa nič ne misliš?«

»Na ženitev?« vprašal je Krč začudeno.

»Jaz mislim, da bi bilo zdaj za tebe najbolje, če bi se oženil s pametno žensko, ki bo pridna in ti prinese primerno doto v zakon.«

Jože je gledal odprtih ust svojega dušnega pastirja, odgovoril pa ni nič, ker ni vedel, kaj naj odgovori. Ker se tudi župnik ni dotaknil več tega predmeta ter ni imel o čem drugem govoriti s svojo ovčico, odšel je Krč, poljubivši roko duhovnikovo, kakor je bi vaje od otročjih let.

Domov prišedši je šel na svoja opravila. Dasi je hitel pokladati živini, pospravljati po hiši, kuhati itd., vendar mu župnikove besede niso šle iz spomina. Kolikor dalje jih je premišljeval ter preudarjal svoj položaj, toliko bolj se mu je videlo dolgočasno doma, zdelo se mu je, da v resnici nekaj manjka v hiši, nekaj, kar bi oživljalo to tihoto, ki mu je bila vedno neznosnejša.

»Družčine mi manjka,« rekel je končno Krč in zopet živejše premišljeval župnikov nasvet.

Oženil naj bi se!

Tridesetletnemu Jožefu Krču je ta misel razburila srce, da je s podvojeno silo tolklo v prsnem košu in plalo njegovemu lastniku močnejše curke krvi v lice in seneci. Oženil naj bi se on, ki še ni imel nikdar ničesar opraviti z nobeno žensko, on, ki se je tega spola naravnost izogibal, pomneč župnikove besede iz prižnice, da je ženska nevarna, zapeljiva stvar, ki te vodi v pogubo, kakor se je zgodilo že Adamu v rajju, ko je ugriznil v ponudeni mu sad, o katerem se trdi, da je bilo jabolko, pa vendar ni docela izpričano, če ni bil morebiti kaka hruška, češplja ali celo limoña, kajti Adam se je po tistem prvem ogrizu baje silno kislo držal, kakor bi bil okusil samo čmeriko.

Oženil naj bi se Jože Krč!

»Boj se žensk, Jože,« rekala mu je tudi umrla mati in vedela o svojem spolu povedati take reči, da se je sinu zagnusil ta del človeštva. »Mati že vedo,« dejal je sam pri sebi, »stari so in izkušeni.« To je bilo za Jožeta dovolj, da si je napisal na zastavo življenja sovraštvo do žensk, teh zapeljivk moškega spola. V nebeški čistosti bi živel človeški rod na svetu, če bi Eva ne storila tiste usodepolne ponudbe. Gorja bi se po imenu ne poznali.

Misliti si moremo torej Krčevo začudenje, da mu je župnik, ki je tolikrat grmel na prižnici proti grešnemu znanju z ženskami, zdaj naravnost priporočal oženev z žensko. Jože je bil prepričan v svojem enostranskem poučenju, da je že vsako približanje med moškim in žensko grešno dejanje in je vsled tega imel mladi svet, ki se je skupaj veselil mladosti in življenja, za grešnike in grešnice, ki so se zapisali hudobnemu duhu.

Dasi so mu bili vsi nauki o nevarnosti žensk od župnika in matere popolnoma ubiti v glavo, vendar je jel zdaj po materini smrti dvomiti o doceli njih resničnosti. »Pa zakaj bi bila ženska tako strašno nevarna stvar za moške? Ustvarjena je po božji podobi kot moški — z malimi

spremembami sicer — prva ženska je bila narejena iz moškega telesa — dandanes je stvar narobe — in če je bilo toliko žensk svetnic, med njimi mnogo prav lepih mladih deklet, kakor se bere v življenju svetnikov, izdanem od Mohorjeve družbe, potem morajo biti pripovedovanja o nevarnosti žensk za moške če ne naravnost iz trte izvita, pa vsaj silno pretirana. Kaj pa za naše očete in njih prednike niso bile ženske nevarne, da so se družili z njimi? Kar zdaj naenkrat pa bi nastala taka silna nevarnost za moški rod, da bi moral pravzaprav kar pokončati žensko, če se mu približa s tem ali onim namenom? Larifari!»

Tako je sklepal Jože Krč v svojih možganih. Sprva so se mu zdele grešne take misli, čimbolj se jim je pa udajal, toliko bolj je zginjala grešna srčan. Jezilo ga je le, da je toliko življenja že šlo mimo nje, ne da bi ga bil zapazil.

Ženi in oženi naj se!

Ni to lahka reč za nikogar. Tem težja je pa še za onega, ki se je doslej dosledno izogibal ženskih kril in onega, kar je bilo v njih, kakršen je bil baš naš Jože Krč.

(Dalje prihodnjič.)

Vprašanja in odgovori.

G. R. O. na S. Vprašanje: Rad bi dobil odgovor na neko vprašanje. Ali ga moram podpisati? Koliko stane odgovor?

Odgovor: Napišite vprašanje, kakor mislite, da bo prav. Podpisati ga seveda morate, ker na vprašanja brez podpisa ne odgovarjamo, kakor tudi ne odgovarjamo onim, ki niso naši naročniki. Ako hočete odgovor imeti v pismu, priložite znamko za 10 vin. Natisnjen odgovor v listu je brezplačen.

N. I. D. v Vr. — V. Vprašanje: Ali more županstvo prepovedati veselico s plesom društvu, ki ima v pravilih, da sme prirejati veselice in ples?

Odgovor: Županstvo nima te pravice. Ako vam veselico prepove, pritožite se brzojavno na okrajno glavarstvo, ki bo župana že poučilo, kaj sme in česa ne sme prepovedati.

Listnica uredništva.

G. S. S. v T—žu. Formularja popravka Vam ne moremo poslati, ker so popravki v vsakem slučaju drugačni. Ako hočete, da se Vam sestavi pravilen popravek, morate priti osebno k nam v uredništvo ali pa iti h kakšnemu odvetniku ali notarju.

Izdajatelj in urednik Rasto Pustoslemšek.

Loterijske številke.

Vlečene dne 14. avgusta 1909.

Linc: 10, 41, 31, 38, 68.

Trst: 31, 84, 63, 73, 86.

Lepo arondirano

posestvo

v krasnem kraju Vipavske se prodaja.

Posestvo sestoji iz hiše z gospodarskimi poslopi, vinogradov, njiv, travnikov in gozdov. Poslopje je vse zidano in z opeko krito. V hiši se izvršuje gostilniška obrt; pripravna je tudi za vsako drugo obrt.

Ponudbe oziroma vprašanja na upravo lista pod št. 46 3—1.

Eng. Franchetti

v Ljubljani, Sodnijska ulica 2, nasproti kavarne „Evropa“

priporoča svojo elegantno in higijenično urejeno

brivnico

in prodajo raznih dišav in kozmetičnih predmetov.

Svoji k svojim! 20 52—6

Pozor krčmarji!

Kadar kupujete vino ali rakijo ali ob času zorenja grozdja, se Vam priporočam. Stanujem v Poreču že mnogo let in poznam popolnoma tukajšnje razmere glede dobrih in manj dobrih vin in se zato priporočam vsem krčmarjem, naj se zanesljivo obračajo name pismeno ali ustmeno, ker posredujem v vseh razmerah.

Martin Sreboth, trgovec

Poreč, Istra. 17 7—6

Ustanovljena leta 1868.

Absolutno pred ognjem in tatovi varne

BLAGAJNE

izvrstne kakovosti

prodaja tovarna blagajn M. Adlersflügel

Dunaj, I., Franz Josefs-Kai št. 27.

Založnik rajfajzen. zadrug ltd.

43 24—5

»Ako ne drugikrat, vsaj ob petkih moramo imeti Pekatete na mizi,« zapoveduje gospodar v hiši.

25 19—6

Poštne hranilnice št. 12.921. Ustanovljena leta 1896.

Posojilnica in hranilnica v Moravčah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

== pisarna v hiši št. 1 (pri Jomanu) ==

sprejema in izplačuje hranilne vloge ter jih obrestuje po 4³/₄% od prvega dne vlaganja sledečega meseca in do konca meseca, po katerem se je izplačala vloga.

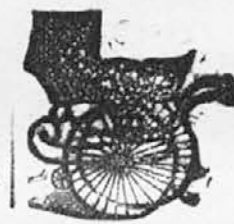
Uradne ure so ob nedeljah od 1. do 5. ure ter vsako sredo od 4. do 6. ure popoldne. 22 25—6

Pojasnila se dajejo vsak dan od 8. do 12. ure popoldne, izvenzaj praznikov.

Največja zaloga navadnih do najfinejših otroških vozičkov

36 25—6 in navadne do najfinejše

žime.

M. Pakič

v Ljubljani.

Neznanim naročnikom se pošilja s povzetjem.

Deset zapovedi za kmetovalca in deset zapovedi za zdravje

lepo tiskanih, prav zastoj in franko po pošti dobi vsak, ki piše ponje od lekarnarja

Trnkóczyja v Ljubljani,

zraven rotovža. 33 25—6

Letošnja huda zima je pokazala, da presega glede trpežnosti vsako drugo opeko

Köhlerjeva cementna strešna opeka z zarezo

v veliki zalogi jo ima

edini izdelavatelj za slovenske dežele

Ivan Jelačin na Glincah pri Ljubljani.

Ravnotam se dobi tudi navadna cementna opeka brez zareze v najboljši kakovosti. 11 6—6

Vprašanja je nasloviti na Ivan Jelačin v Ljubljani.

Notranjska posojilnica v Postojni

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Posluje vsak torek in petek od 9.—12. ure popoldne.

Obrestuje hranilne vloge po 4³/₄% od dne vloge do dne dviga brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje sama.

Daje posojila proti vknjižbi po 5¹/₂% in amortizaciji najmanj 1¹/₂%, na osebni kredit po 6%.

Prošnje za posojila se sprejemajo le ob **torkih**, posojila se izplačujejo le ob **petkih**.

Franc Kraigher

krojaški mojster v Ljubljani

Kongresni trg št. 5 (Zvezda).

Priporočam se za izdelovanje

oblek za gospode.

Domače in inozemsko blago imam vedno v zalogi.
Cene zmerne! Delo solidno! Postrežba točna!
26 25-6

V. H. ROHRMANN

(prej Jože Sirzelba)

LJUBLJANA

kupuje razne rastline, korenine, rožice, semena, lubje, divji kostanj, češminjev sok, jabolka za mošt, kosti, parklje, loj itd..

ima kot lastnik tvrdke 40 24 5

M. PAKIČ

vedno največjo zalogo škafov, raznih lesenin, košar, fine žime, morske trave itd.

Mlekarska zadruga v Moravčah

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

ima vedno v zalogi 23 25-6

polnomastni in polmastni emendolec ter polnomastni in polmastni trapist:

emendolec kg K 1.60 polemendolec kg K 1.30
trapist . „ „ 1.80 poltrapist . „ „ 1.60

Prva slovenska trgovina

Pevc & Koželj

v KOČEVJU, v hiši slovenske „Kočevske posojilnice“

Manufakturno, galanterijsko in specerijsko blago

na debelo in drobno.

Zaloga moke V. Majdiča ter zaloga železnine.

31

25-6

Ustanovljena 1882.

Pošt. hranilnični račun št. 828.406.

Telefon števil. 185.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, na Dunajski cesti števil. 18, v Ljubljani

v lastnem združnem domu.

je imela koncem leta 1908 denarnega prometa

K 71,417.344.75

upravnega premoženja

K 17,519.983.93.

Obrestuje hranilne vloge

po $4\frac{1}{2}\%$

brez vsakega odbitka rentnega davka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Uradne ure vsak dan

od 8.—12. in od 3.—4.

Sprejema tudi vloge v tekočem računu v zvezi s čekovnim prometom ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1908

kron 17,102.911.27.

Posojuje na zemljišča po $5\frac{1}{4}\%$ z $\frac{1}{2}\%$ na amortizacijo ali pa po $5\frac{1}{4}\%$ brez amortizacije. Na menice pa po 6%. Posojilnica sprejema tudi vsak drug načrt glede amortizacije dolga.

Uradne ure vsak dan

od 8.—12. in od 3.—4.

6 25-6

Izborno
češko budejeviško pivo,
 katero se prodaja v prid družbe sv. Cirila in Metoda
 priporoča 40 24-5
 glavna zaloga češke budejeviške pivovarne
 v Ljubljani, Sv. Petra nasip št. 27.

Kmetska hranilnica in posojilnica v Gradacu, Bela krajina
 vabi vse člane k

občnemu zboru

ki se vrši

dne 22. avgusta ob 3. popoldne v posojilnici.

SPORED: 1. Pregledovanje računov za l. 1908.
 2. Razgovor o poslovanju.
 3. Raznosterosti.

V slučaju zakonite nesklepčnosti, se vrši zborovanje po istem sporedu ob 4. uri popoldne brez ozira na število članov.

47 1-1

J. Mazelle, načelnik.

Prva narodna veletrgovina z železnino Fr. Stupica v Ljubljani

Marije Terezije cesta 14 18-6

priporoča svoje izvrstne

brane, pluge, ameriksanske kosilne stroje, slamoreznice, mlatilnice, čistilnice, motorje, železne blagajne, kuhinjsko opravo, štedilnike, peči,

kakor tudi železniške šine, tra-
 verze, cement in
 sploh vse stavbne
 potrebščine,
 trombe, cevi in
 tehtnice.

Nizke cene!

Točna postrežba, solidno blago!

Slovenci! Slovenke!

Svoji k svojim!

Pred nakupom
 jesenskega in zimskega blaga

se Vam priporoča

slovenska trgovina pri

sv. Cirilu in Metodu

v Ljubljani 10 12-6

Lingarjeva ulica.

Nasproti loterije!

Velika zaloga najnovejšega blaga za
 moške in ženske obleke.

Največja izber satenastih, volnenih ter svilnatih rut.

Ob potrebi spomni se vsak na to trgovino.

Vse ostalo letno blago poproda se po znatno znižani ceni!

Popravila in preobleke točno
 in ceno.

Popravila in preobleke točno
 in ceno.

Najcenejše solnčnike in dežnike

domaćega izdelka priporoča

12 25-6

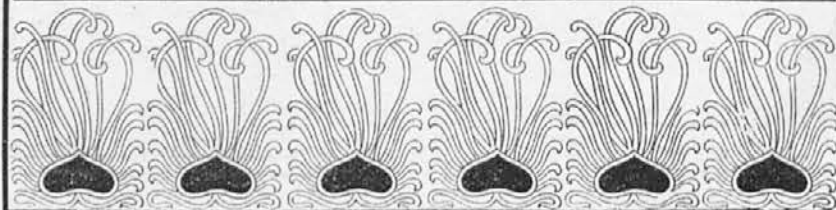
Josip Vidmar

— v Ljubljani —

Pred Škofijo 19,

Stari trg 4,

Prešernova ulica 4.

Ljubljanska kreditna banka

v Ljubljani, Stritarjeve ulice.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun

po $4\frac{1}{2}\frac{0}{0}$ čistih,

eskontuje menice, devize, čeke, vaglie, kupuje in prodaja tuji denar, zlasti ameriške dolarje.

Nakazila v Ameriko in druge dežele izvršuje najceneje in najhitreje.

Kupuje in prodaja vrednostne papirje (srečke, rente).

Daje bančno-strokovne nasvete popolnoma brezplačno.

Delniška glavnica 3.000.000 K, rezervni zaklad 350.000 K.

Podružnice v Splitu, Celovcu in Trstu.

3 25-6

Stanje hranilnih vlog nad 36 milijonov kron.

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA.

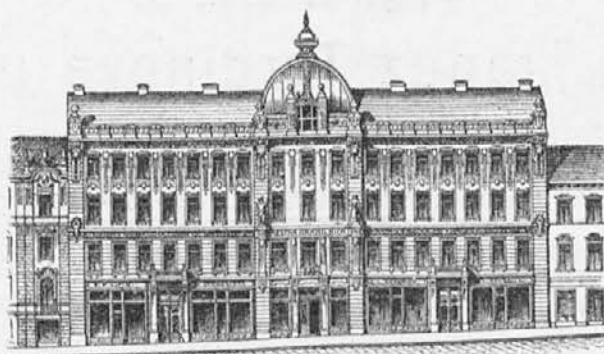
Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mladoletnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Mestna hranilnica ljubljanska sprejema hranilne vloge vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne in od 3. do 4. ure popoldne, jih obrestuje po $4\frac{1}{4}\%$ ter pripisuje nevzdignjene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Dne 1. in 16. vloženi denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vložnih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlagateljem ne zaračuni.

Denar se lahko pošilja tudi po pošti.

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po $4\frac{3}{4}\%$ na leto. Z obrestmi ob enem pa plača vsak dolžnik toliko na kapital, da znašajo obresti in to odplačilo skupaj ravno 5% izposojenega kapitala. Na ta način se ves dolg poplača v $62\frac{1}{2}$ leta. Kdor plačuje 6% izposojenega kapitala, poplača dolg že v 33 letih. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične domače hranilnike proti vlogi 4 kron, ki se takoj obrestujejo.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti.

V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov je vpeljala ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska se nahaja v lastni palači v Prešernovi prej Slonovi (Elefantovi) ulici števil. 3.

7 25-6

V korist „Družbe sv. Cirila in
Metoda“

ČEŠKO PIVO

Ceške delniške pivovarne
v Č. Budejovicah.

...

Zalogi za Notranjsko:

Postojna Trnovo
16 14-6 na Kranjskem.

Dva djiaka

se sprejmeta na hrano in stanovanje.
Klavis je na razpolago. 45 4-1
Josipina Lavrenčič, Marije Terezija cesta št. 11.

Zastopnik

28 11-6

valjčnega mlina Vinka Majdiča iz Kranja
Slavoj Jenko ima zaloge za odjem na
debelo v Trnovem in Podgradu.

Trgovci! „Svoji k svojim“.

Ljubljana Josipina Heritsch Zidovske ul. 7.
priporoča svojo bogato zalogo

moških, ženskih in otroških čevljev

najnovije oblike, zelo trpežne ter elegantne fasone,
rjave in črne prave ameriške čevlje
37 25-6 za gospode in gospe.
Zunanja naročila točno.

Restavracija

pri

„Zlati kapljici“

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27

priporoča slavnemu občinstvu
svojo izbornu kuhinjo, naravna vina
in pivo.

Zmerne cene in točna postrežba.
Lepi, prijazni prostori, krasen vrt itd.

Za obilen obisk se priporočata

38 10-6 Leopold in Alojzija Tratnik.

Prvi slovenski

pogrebni zavod

se priporoča slavnemu občinstvu

za ureditev pogrebnih sprevedov v
Ljubljani in na deželi po nizki ceni.

Naročila se sprejemajo pri 21 12-6

Franc Vidaliu

Ljubljana
Prešernova ulica.

Josip Turk

lastnik prvega slovenskega
pogrebnega zavoda.

AGRO-MERKUR

osrednja nakupovalna in prodajalna zadruga v Ljubljani

reg. z. z o. z.

Ljubljana, Janez Terdinova ulica št. 8.

Skladišče tudi v Trstu.

Agro-Merkur dobavlja svojim članom vse potrebščine za gospodarstvo ali za obrt, kakor poljedelske
in druge stroje, umetna gnojila (superfosfate, tomaževo žlindro, soliter, kalijevo sol itd.), modro
galico, žveplo, krmila, poljske pridelke, vse vrste semen, kolonijalno in špecerijsko blago itd.

Agro-Merkur prodaja pridelke in izdelke svojih članov.

Agro-Merkur se posebno priporoča za nakup bizeljskih in dolenjskih, istrskih, dal-
matinskih in goriških jamčeno pristnih in izvrstnih vin. Cene jako nizke.

Agro-Merkur ima jako obširne in ugodne zveze; zategadelj lahko vsakomur jako dobro in
hitro postreže.

2 54-6